

Smotra Dalmatinska

Dodatak „Objavitelju Dalmatinskomu“
(La Rassegna Dalmata)

Cijena je na godinu «Objavitelju Dalmatinskomu» i «Smotri Dalmatinskoj» za Austro-Ugarsku Kr. 12.—; samom «Objavitelju Dalmatinskomu» Kr. 6.—; samoj «Smotri Dalmatinskoj» Kr. 8.—; Na polugodište i na tri mjeseca plaća se surazmjerno. Pojedini brojevi stoje 10 para, a zastareni para 20.

Ditana za predbroju, uz koja nema dotičnih svota, ne će se ni u kakav obzir uzeti; pitanja za uvrstbe, uz koja nema prilicne preplate, biti će povraćena. — Preplate se šalju poštanskim naputnicama. — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplaćena se pisma ne primaju. — Pisma i novce treba šaliti «Uredu Objavitelja Dalmatinskog u Zadru».

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

Telegrami Uredništva.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

RAT.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Izveštaji austr. ugarskog i njemačkog glavnog stana od 9., 10. i 11. juna nalaze se u «Objavitelju Dalmatinskomu».

Njemačka protestuje protiv rekviriranja njemačkih lagja u Brazilu.

BERLIN, 10. (Wolff-Bureau). Njemačka je vlada protestovala, posredovanjem holandskog poslanika na Berlinskoj vladi, protiv rekviriranja njemačkih lagja.

Izveštaji turskog glavnog stana.

CARIGRAD, 11. Glavni stan, 10 juna.

Fronta u Kavkazu:
Na Kavkaskoj fronti jednako traje djelatnost letjelica i patrola. Tamo gdje su ojači izvidnički odjelci pokušavali da se zagone protiv naših zaštitnih linija, bili su odbiveni.

Izveštaji bugarskog glavnog stana.

SOFIJA, 10. Izveštaj generalnog štaba, 9 juna: Makedonska fronta:

Na svojoj fronti borbena je djelatnost vrlo slaba samo u obluku Cerne i na Dobropolju živahnija vatra neprijateljske artiljerije. Kod Belašice patrolska preduzeća; u Sereskoj ravnici čarkanja slabih izvidničkih odjeljaka.
Na svojoj fronti življa je letjelička djelatnost. Na egejskoj fronti noćas više je lagja bombardovalo Kavalu i okolinu kao god i obalu Saršabensku. Kod Tulcee i Trauee pojedinački topovski hici.

Sjedinjene Države i ententne vlasti.

Balfour se povratio iz Amerike.

LONDON, 10. Balfour se povratio iz Amerike u London.

Zajam Amerike Engleskoj i Srbiji.

WASHINGTON, 10. (Reuter). Američka je vlada udijelila Engleskoj zajam od 75 milijuna dolara a Srbiji od 5.

Wilsonova poruka ruskoj vladi.

WASHINGTON, 11. (Agencija Reuter). Američki poklisar u Petrogradu predao je vladi Wilsonovu poruku, u kojoj predsjednik hoće još jednom da označi ciljeve, što su ih Sjedinjene Države imale pred očima, kad su u rat stupile. Amerika ne traži stvarne koristi, ona se bori za oslobođenje naroda od napada jedne autokratske vlade, od starog tak koji danas u Njemačkoj vladaju. Mreža spleta, koja se prede protiv mira i slobode svijeta, mora se razdrići; što je nužno da se popravi, neka se popravi; ali nikakav narod neka se ne pritisne pod jedno gospodstvo, pod kojim neće da živi; nikakav kraj ne smije gospodar promijeniti, osim ako će da svojim stanovnicima obezbriži mogućnost da budu slobodni. Nakađe se imaju tražiti samo za to da se plate otkupne ucjene nepravice. Nikakva se vlast ne smije uspostaviti, osim one koja nastoji da obezbijedi mir svijetu i buduću sreću svoga naroda. Narodi koji budu oslobođeni, moraće sklopiti zajednički ugovor, da će u međusobnim pregovorima imati pred očima mir i pravicu.
Poruka svršava riječima: Svanuo je dan, u koji treba ili pobijediti ili se pokoriti. Ako snage autokracije mogu da nas rastave, to će nas one savladati; budemo li složni, naša će biti pobjeda i sloboda.

Revolucija u Rusiji.

Gurko svrgnut sa mjesta višeg zapovjednika zapadne fronte.

PETROGRAD, 9. Buduć da je ministar rata Kerenski izdao 4. juna dnevnu zapovijest, da je zapovjednicima i oficirima zabranjeno tražiti da budu otpušteni, a general Gurko, viši zapovjednik zapadne fronte, ipak prikazao molbu da bude otpušten, to je ministar rata odredio, da bude svrgnut sa mjesta višeg zapovjednika i imenovan za zapovjednika divizije.

Prilike u ruskoj vojsci.

LONDON, 10. Javljaju iz Petrograda. Četiri se pukovnije sedme armije pobuniše; kolovogje će se pozvati pred ratni sud.

Kakve su financijske prilike u Rusiji.

STOCKHOLM, 10. «Svenska Tagbladet» piše, da je na moskovskom kongresu, gdje se je, pretrčalo pitanje o živežu, ministar financija Sugerev izjavio, da je sav državni život u opasnim prilikama i da je zemlja tako reći, na putu k rasulu; darmar je već na više mjesta potpuni; državna je blagajna prazna; narod neće da plaća nikakvog poreza, pa se stoga već pomišlja na interimistično obustavljenje plaćanja. Nema ni živeža niti surovina.

Anarhistički iskazi u Petrogradu. Vojnici plačkaju Kijev.

BERN, 11. «Morning Post» javlja iz Petrograda, 2. juna: Jedanaest tisuća dobro oboruženih anarhista obošlo je zadnjih dana sa crnim zastavama glavne gradske ulice. Očekuje se za Duhove i Svih Svetih (10. juna) ozbiljnih nemira. Nevolja radi nedostatka živeža u Petrogradu postaje sve to ljucim.
U Kijevu, gdje je 3000 vojnika, koji su se vraćali na frontu, opljačkalo grad, došlo je do bojeva po ulicama.

Ministarska kriza u Španjolskoj.

MADRID, 10. (Reuter). Garcia Prieto prikazao je ostavku kabineta.

MADRID, 11. (Reuter). 10. juna u večer. Kralj je izjavio povjerenje Garciji Prietu, ovaj je zamolio, da mu se dade vremena da razmisli i da vijeća sa ministrima, pa da će u 8 s. u večer konačno odgovoriti.

MADRID, 11. Ministar predsjednik Garcia Prieto odbio je poziv da sastavi kabinet; toga se primio Dato.

MADRID, 12. Sastavio se novi kabinet: Ministar predsjednik Dato, ministar izvanjskih posala markiz de Lema.

Bitka na Soči.

Iz stana se ratne štampe javlja: Bika kod Jamlja potrajala je 6. o. m. s nesmanjenom žestinom. Kao pregjašnjih dana, naprezahu se Talijani uz uporabu najvećih masa, nebi li preosvojili položaje, koje bijahu izgubili 4. juna. Oni su samo povećali svoje gubitke, ma koliko povisili vatru svojega topništva do krajnje žestine, bacajući u borbu, u zamjenu posve obnemoglih i našom vatom desetkovanih jurišnih brigada, uvijek nove pričuve. Svi im napor ostadoše uzaludni. Broj zarobljenika povisio se na 30 časnika i 500 momaka. Napori Talijana teglili su, prema njihovim izjavama, u desetoj sočanskoj bitci na to, da opašu Grmadu u juga i sa sjevera. S toga su u svetoivanskom i jamljanskom prostoru učinjeni njihovi bijesni veliki napadi. Ovi su im doduše donijeli nešto malo dobitka na prostoru, ali su ih stajali najtežih gubitaka, koji nijesu ni u kakovom razmjeru s uspjehom, što su ih faktično postigli. Ali našim pobjedama od 4. i 5. juna izgubili su i taj čedni dobitak. Sila našega nasrtaja u svetoivanskom prostoru posve je osujetila osnovu opasivanja s juga. U isto doba zapriječila je naša oštro provedena akcija na jamljanskom prostoru, neprijatelja, da provede svoje osnove na sjeveru, a ta im je akcija stala opet golemih gubitaka. Uspriks svim ponovljenim nasrtajima nijesu mogli Talijani ni ovdje natrag potisnuti naših četa, te im preoteli prostor, što su ga osvojili.

Pisanje talijanskih listova.

Dublicistički uspjeh desete sočanske bitke prometnuo se u Italiji i nehotice u povalju što je štampa u službi sporazuma izrazila našim sočanskim junacima povodom svibanjske bitke. Deseta je sočanska bitka savršena slavna pobjeda austro-ugarskih četa. Italija prolila je krv 200.000 svojih sinova, te je zato izvojsčila komadić brda, koji povrh toga leži još postrance od operacionoga smjera prema Trstu, a nama je sada po deseti put boj na Soči donio spoznaju, da smo unatoč brojnoj nadmoći, u vojničkom pogledu puno jači od Talijana, a to je od svakada bio prvi i najvažniji korak do pobjede.
U članku švicarskog lista «La Liberté» veli se: Talijani su doprili do visine 220 (Vršić), koja leži u sredini gorske staze na pō puta izmegju Sela i Kstanjevice, te su protiv ovog mjesta preduzeli snažne navale, te je ono najprije palo u njihove ruke. Ali vatrena kiša austrijskog topništva, porazmještenog po okolnim visinama, učinila je položaj neodrživim i prinukala Talijane, da uzmaknu sve do zapadne granice Kstanjevice.

Talijanski listovi u svojim izvještajima sa fronte dolaze malo po malo do priznanja, da je austro-ugarska protuakcija opsegom i važnošću posve jednaka talijanskoj ofenzivi, a u označavanju djelatnosti austro-ugarske artiljerije i pješništva nipošto ne škrtare u priznavanju njihove veličajnosti. Veliko negodovanje pokazuje se po-

radi toga, što je austro-ugarska protunavala uslijedila tek onda, kad su Talijani u svojim novim položajima već bili smjestili ratnoga materijala i obavili velikoga posla, da budu spremni na defenzivu kao i na provedbu novih ofenzivnih preduzeća.

UGARSKA-HRVATSKA.

Rješenje krize u Ugarskoj.

Kako nam je još u subotu iz Budimpešte javljeno, njegov je Veličanstvo povjerilo Mavri grofu Esterhazy-u sastav novoga kabineta.

Designirani ministar-predsjednik Mavro grof Esterhazy potječe iz druge loze kuće Esterhazy Galantha, a rodio se dne 27. travnja 1881. u Majku. Otac mu je Nikola grof Esterhazy a majka mu Franciska princesa Schwarzenberg. I on kao i njegov otac pripada velikaškoj kući, ali ne vrši svog mandata, jer se je dao birati u zastupničku kuću. On je c. i kr. komornik i pričuvni natporučnik hursarske pukovnije br. 9. U rodni je i s kućom Lobkovic. Mavro grof Esterhazy pripada ustavnoj stranci, koja kao što je poznato, stoji pod vodstvom Julija grofa Andrassy-a.

«Fremdenblatt» piše o misiji grofa Esterhazy-a megu ostalim ovo: Ni na jednoj strani ne nalazi intenzivnih protivština, a ozbiljnost, s kojom je, unatoč svojoj mlagajnoj dobi, svagdje nastupao, stekla mu je oćenito štovanje. On je državnik, kojemu isto tako leži na srcu očuvanje dualizma, kao i demokratiziranje Ugarske. Povjerivši grofu Esterhazy-u sastav kabineta, jasno je ocrtao vladar smjer, koji ima da odluči o budućem razvoju zemalja ugarske krune: vjernost načelima nagodbe od g. 1867. i proširenje političkih prava Ugarske. Politička prošlost designiranoga ministra-predsjednika jamči za to, da ozbiljno shvaća ideju demokratiziranja Ugarske, pa je odlučio, da je oživotvori. Ovo je stajalište bilo mjerodavno za poziv grofa Esterhazy-a, a mi se u Austriji nadamo, da će poći za rukom mlagajnomu državniku, da sačuva sve staro, što je dobro, a ostvari novo.»

Čitava bečka štampa bavi se nenadanim preokretom u ugarskoj krizi, koji je nastao tim, što je grofu Mavri Esterhazyu, članu ustavne stranke, povjeren sastav novoga kabineta, te podsjeća na to, da mu je grof Tisza prije svoje demisije ponudio listnicu, kao i na to, da je grof Esterhazy u stranačko-političkim borbama ugarske zastupničke kuće uvijek pokazivao umjerenost držanje, odakle se izvodi očekivanje, da će kod svih stranaka naići na susretljivost s obzirom na vrlo teške zadatke.

I sva ugarska štampa stoji pod dojmom činjenice, da je Mavru grofu Esterhazy-u povjeren sastav kabineta. Listovi, koji su bili u svezi s dokajnošom vladom i većinom, drže se rezervirano, dok oporbni organi simpatički pozdravljaju grofa Esterhazy-a. Oćenito se drži, da se kabinet grofa Esterhazy-a nema smatrati običajnim prelaznim kabinetom, već će se uz njegovo ime vezati znatna zakonodavna djela. Socijalno-demokratski organ «Nepszava» je zadovoljan, te izvodi, da je Esterhazy bijeli list. Nadat se je, da ne će kvariti svoje budućnosti, koja toliko obećava. Svakako to stoji, da se izbornu pravo više ne može skinuti s dnevnoga reda.

«Az Ujsag» javlja: Grofa Esterhazy-a smatraju u stranci narodnoga rada čovjekom radikalnih nazora. List saopćuje i kratak razgovor s novim ministrom-predsjednikom, koji je rekao: «Nastojat ću, da što brže sastavim kabinet; od kojih ljudi, to danas još ni sâm ne znam!»

Malo više doznao je «Desti Naplo». Njegovu je suradniku izjavio grof Esterhazy: «Moja je misija iznenadila i mene sama, ali sam odlučio, da je provedem. Mogu bezuvjetno reći, da nije nikakav pokus što se je meni povjerio sastav kabineta.»

«Desti Hirlop» veli, da je grof Esterhazy čovjek sposoban da sastavi koncentracioni kabinet. On će se u glavnom oslanjati na izborni blok. List doznaje, da se je Wekerle-ova misija razbila o pitanje nagodbe. Osim toga našao je najmanje susretanja kod onih, kod kojih ga je najviše očekivao.

Inače o samom sastavu kabineta prema sadašnjim vijestima, ne može se ništa stalna kazati. I sam je designirani premijer izjavio, da sastav kabineta nailazi na velike poteškoće. On i sam drži, da će jedva prije 20. ov. mjeseca moći da definitivno okupi oko sebe one ličnosti, što se nada da bi mogao okupiti oko sebe, da provede svoj politički program.

BEČ, 12. (Cor. Bureau). Designirani ugarski ministar-predsjednik grof Esterhazy stigao je u Beč. Jutros će ga Cesar primiti na saslušaj.

DVIJE MJERE.

Član gospodske kuće u Beču naš zemljak dvorski savjetnik vitez Vuković objelodanjuje u bečkom listu «N. Fr. Dr.» članak, kojim zgodno osvjetljuje hibbeno mišljenje naših neprijatelja o načelima narodnosti i slobode, za koju da se oni bore. Disac posvećuje ove redke Italiji:

Veliki preokret u Rusiji kano da je malo promijenio ratne ciljeve entente. Izuzam ovih dana objavljene nejasne programe i izjave sadašnjih glavnih ruskih državnika, koji s jedne strane hoće mir bez aneksija i odšteta uz očuvanje prava naroda na samoopredjeljenje, te s druge strane ostaju i dalje solidarni s ententom, ratni su ciljevi entente i danas isti kao i prije. S obzirom na ovu činjenicu vrijedno je, da se malo bolje pozabavimo ratnim ciljevima entente pa da dokažemo, da ententa i dalje vodi rat s toga, jer ide za osvajanjem zemalja i gospodstvom na svijetu. Ona doduše ove osvajačke svoje težnje opravdava idejom oslobađanja, ali se zapliće u laž, jer ne samo što muči neke svoje narode, već i jer tlači slobodne narode, koji su uvijek bili slobodni, te koji neće ništa da znadu o ententi. Ovo se tiče naročito Italije, ma da Italija svoj opstanak zahvaljuje narodnom načelu. Italija ne bi smjela nikada ostvarivati aspiracije, koje su u opreci s postankom i povijesti ujedinjene Italije. Nu Italija — možda i više od ostalih ententnih zemalja — grčevito se hvata ideje, da pripaja zemlje stranih jezika, pa — oslanjajući se na to, što po negdje ima koja talijanska duša — hoće da proširi svoje gospodstvo na cijeli Jadran, ma da na istočnoj obali od vazda živu Slaveni i Arnauti. Ta ista Italija, gazići načelo narodnosti, teži za turskim zemljama kao što su Tripolis i neka obalna područja Male Azije, te pri tome zaboravlja, da u samoj Italiji nastava narod, prama kojemu ne vrijeđi geslo «zaštita malim narodima». U pograničnoj pokrajini Vidin (Udine) žive naime više od četvrt milijuna Slovenaca, koji su razdijeljeni na četiri mletačka kotara. Središte je mletačkim Slovencima u Cedadu (Cividale). Ovome je malom slavenskom plemenu ipak talijanska vlada, koja sada istupa «za zaštitu nezastarivih ljudskih prava», hotimice uskratila i najprimitivnije narodne potrebe, jer ona ne dopušta ni slovenskih škola ni slovenskih knjiga. Dapače je ona, kada je godine 1898. slovensko književno društvo sv. Mohora u Cjelovcu našlo okolo 200 članova prepilatnika u Mletačkoj, zabranila raširivanje tih knjiga s razloga, što je to «spanslavistička propaganda». Valja spomenuti i to, da je to čak i talijanskim parlamentarima takovo držanje talijanske vlade bilo začudno s liberalnih razloga, jer je u sjednici talijanske komore od 15. juna 1914. talijanski zastupnik Morpurgo tražio pomoć talijanske državne uprave za zaštitu kulture talijanskih Slovenaca. Ovom je prilikom Morpurgo rekao od riječi do riječi: «Dieci comuni di popolazione tutta slovena nella parte montuosa reclamano ed hanno bisogno di scuole e di asili d'infanzia» (deset općina, koje su čisto slavenske brdske općine traži i treba novih škola i dječjih zabavišta).

Zar ne bi Italija na osnovu «ljudskih prava» te «narodnih i liberalnih načela», koja je ona istaknula i koja ona toliko naglasuje, bila tim većma obvezana, da se brine za ovo malo slovensko pleme ili da svojevolumno izjavi, da bi valjalo raditi o tome, da se ovi talijanski Slovenci sjedine s glavnim svojim plemskim deblom, koje odavna sretno žive u Austriji?

Ruske povrede mejunarodnog prava u ratu s austro-ugarskom Monarhijom.

(Iz zbirke izdane od c. i k. Ministarstva izvanjskih posala). (Nastavak).

U okružju Lancut u Ležajskom bila je uništena knjižnica tamošnje čitaonice «Prosvita» i njezin namještaj razmrskan. U čitaonicama «Prosvita» okružja Moćiska zaplijenjene su bile ukrajinske knjige i razderani ukrajinski natpisi. U okružju Nadvorni uništene ruske čete u svim institucijama, koje bijahu obustavile svoje djelovanje prije neprijateljske invazije, sve knjige, spise i pokućstvo. U okružju Przemysl uništene Rusi sve čitaonice «Prosvita».

Kad su ruske čete ušle u okružje Stryj, dok je okružje bilo pod vojničkom upravom, sa pučanstvom se jednako postupalo. Svi se oglašili vojničkih vlasti objelodanjahu ruski, poljski i rusinski. U drugoj polovici mjeseca septembra 1914 uvede generalni guverneur grof Bobrinskiy i okružni guverneur Mielnikoff u Stryj građansku upravu. Činovnici ove uprave smatrahu — kako proizlazi iz izjava grofa Bobrinskoga — cijelu istočnu Galiciju ruskom zemljom, u kojoj je obavezno upotrebljavanje ruskog jezika; nastupni govor grofa Bobrinskoga bio je oglašen 14. oktobra 1914 u

Strju ruski i poljski, i od tog se vremena počeo ruske vlasti neprijatelji ponajviše sa Ukrajinacima te njihovim ustanovama i društvima. «Nacalnik njezda» u Strju, Andrejev, pozvao je k sebi poglavice tamošnje ukrajinske stranke odvjetnike Dr. Harasymowa i Dr. Kalitowskoga i oštro ih ukorio radi organizacije ukrajinskih društva «Sicz», te ih nazvao bratoubijcima i zaprijetio im, da će ih, ako nastave ukrajinskom propagandom, poslati sa obiteljima u Sibiriju. Sve je prostorije i kuće ukrajinskih udruženja i ustanova uzeo Andrejev pod svoju vlast i zabranio njihovim članovima, da sudjeluju u upravi. «Narodnj Dom» bi zaplijenjen u korist ruske države; u druge se prostorije smjestilo vojništvo i bolnice. Pokuštvo su ruske čete, kad su se povukle, sobom uzele. 28. oktobra 1914 objelodanjena je naredba grofa Bobrinskoga, kojim se ukidala ustanova svih ukrajinskih društava, te su radi toga bila raspuštena sva ova društva u istočnoj Galiciji. Za ovom je naredbom došla druga, naime potpuno ukidanje svih mogućnosti da se obrazuje na ukrajinskom jeziku, nadalje prodavanja i uzajmljivanja ukrajinskih knjiga i naloženo je da se predaju ruskim vlastima. Ovaj je nalog zahvatio i sve knjižnice.

Prigodom ofenzive saveznih vojskâ u Karpatima koncem marta 1915 obavise Rusi revizije kod Ukrajinaca, Tom su zgodom uapšena dva Ukrajinca, Pavao Glodzinski, upravitelj mljekarskog društva i predsjednik ukrajinskog «Sokil», i Czarncki, upravitelj ukrajinskog kazališta. Tada su zaplijenjeni skupocjeni mljekarski namještaji, glazbala, gimnastičke sprave i t. d.

U Zydaczowu zatvorena je čitaonica «Proswita», u Jajkocwu uništena cijela knjižnica čitaonice.

II. Općenita formalna zabrana uporabe ukrajinskog jezika nije izdana u Galiciji, ali su Rusi sveisto smatrali ukrajinski jezik kao narječje ruskog jezika, te ga samo kadikad dopuštali u upotrebljavanju, ali su ga često grdili. Osmjelene zabrane ukrajinskog jezika pojavile se u okrugu Bohoroczany i Kaluczu. Nekoji su načelnici kaznjeli što su zazirali od ove zabrane. Ruska cenzura u Lavovu nije dopuštala ni u pisanju ni u štampi upotrebljavanje ukrajinskog jezika.

Za jedne skupštine svih načelnika okruga Kolomea prijavi «Gradonacalnik» knez Labanow Rozstowski, da se službeni spisi moraju podastrijeti samo u ruskom jeziku, jer da on ne zna za kakav ukrajinski jezik, i primjetio je: «nema ukrajinske narodnosti».

U okrugu Zydaczowu zabranjeno je upotrebljavanje ukrajinskog jezika a načelnici prisiljeni da u službenom dopisivanju upotrebljavaju ruski.

III. Mnogobrojni su slučajevi premještaja Ukrajinaca iz službenih obzira radi njihovog političkog uvjerenja.

IV. Što se tiče proganjanja grčko-katoličke crkve i njezinih dušobrižnika, treba prije svega istaknuti, da u postupanju ruske uprave u širenju pravoslavlja, ovog najboljeg sredstva da se izvede rusificiranje zapremelne zemlje, u Galiciji nije se biralo načina, da dogje k cilju. Dok se niži činovnici i pravoslavni popovi, koji su slijedili rusku vojsku u čoporima, nijesu začali terora i nasilja da steku pristaše, vrhovna je uprava zemlje tobože nastojala, da očuva izliku vjerske snosljivosti prema vani i prikazivala je svijetu prelaz k pravoslavnoj crkvi kao posljedicu slobodne volje obraćenika. Da postigne ovaj cilj, zapovjedi grof Bobrinski, da pristajanje na promjenu vjere mora u općinama uslijediti pismenom izjavom općinara, koji se dobrovoljno prijavljuju. Ako bi se u jednoj općini prijavila većina od dvije trećine za prelaz na drugu vjeru, morao se u općinu poslati pravoslavni pop. Kod takvih glasanja, osobito pak kod popunjenja glasovnica, ruski činovnici, pred kojima se obavljala glasanja, počinjahu najraznije zlorabiti: pisanje i čitanje najviše seljaci morali su potpisati molbu, da se ustoliči u općini pravoslavni pop, te turiti sami glasovnice u žaru i slično. U Lavovu se nekako nosila grčko-katolička vjera; u svim se crkvama mogli nesmetano obavljati obredi po grčko-katoličkom obredu, te je i poluslužbena ruska štampa, kao n. pr. «Wojennoje Slow» odvracala od terorizovanja u širenju pravoslavlja.

O nasiljima u vjerskim poslima, o koje su se ruske vlasti za invazije ogrješile, osim već napomenutih slučajeva, političke vlasti, javljaju: Grčko-katolički metropolit grof Andrija Szepytyski bi otpremljen u Rusiju.

U okrugu Bohoroczany proganjahu ruske vojne vlasti grčko-katoličku crkvu kao ukrajinsku narodnu crkvu, te suziše božju službu tako, te su grčko-katolički župnici mogli obavljati božje službe nedjeljom i svetačnim danima samo od 6 do 7 sati jutrom, dok su od 7 sati po pod. crkve morali biti slobodne za pravoslavnu službu božju.

U Przemyslu pozva pred dolaskom cara jedno odaslanstvo trojice časnika tamošnjeg grčko-katoličkog biskupa, Konst. Czechowicza, da na dan careva dolaska otluđu na trgu Ringa službu božju, a cara pozdravi prigodnim govorom. Budući da se biskup nećkao da se pokori, obavila se premetačina u njegovoj palači i postavljena je straža kod svih vrata. Ovakvo je postupanje tako uzbunilo starca biskupa, da je od srčane kapi i umro.

Napokon se opaža, da su ruske vlasti upotrebljavale najstrože mjere protiv ukrajinskog svećenstva vjernog državi, da skrši njihov uticaj na pučanstvo i da lako steče način da tjera pravoslavnu propagandu.

Šesti ratni zajam.

Rok za potpisivanje na šesti ratni zajam produljen je do 22. ov. mjeseca. Ne sumnjamo nimalo, da će kao kod prijašnjih zajmova, tako i sada narod u Dalmaciji vršiti svoju patriotsku dužnost, te nastojati da u kolu drugih zemalja naše države zauzme onako časno mjesto, kakvo zauzimlju naši junaci na bojištima, pa da će obilatim supskripcijama doprinijeti da se ovaj rat pobjedonosno i časno za nas svrši.

CAREVINSKO VIJEĆE.

Gospodska Kuća.

BEČ, 11. Gospodska je Kuća primila poslije odluke rasprave zakon o poslovniku u obliku u kojem ga je odobrila zastupnička Kuća. Grabmayerov dodatni prijedlog upogled parlamentarnog poslovnog jezika, po kojemu bi se, do drugog zakonitog uređenja jezičnog saobraćaja u raspravama Zastupničke Kuće, ostalo pri dosadašnjoj praksi, odbijen je sa 70 protiv 61 glasa.

Kuća je pak primila sa 118 protiv 38 glasova rezoluciju p ihvaćenu od posebnog odbora, u kojoj Gospodska Kuća izražava svoju zabrinutost radi preinaka što je Zastupnička Kuća učinila u poslovniku upogled jezičnog saobraćaja, i uvjerenje, da se u konačnom rješavanju jezičnog odnosa mora urediti i poslovni jezik Carevinskog Vijeća, i to za obe Kuće, uzdržavajući njemački saobraćajni jezik. Gospodska Kuća pozivlje vladu da čim prije povoljno riješi to pitanje u dogovoru sa obim Kućama.

Na kraju Gospodska je Kuća primila sa 69 protiv 60 glasova rezoluciju, što je predložio nekadašnji pročelnik poljskoga kluba Bilinski, da se u parlamentu zapodjenu pregovori sa svim nacionalnim strankama, te da se na osnovu svojevoljnih utanačenja, koja će se jamačno postići, prikažu obim Kućama odnosni prijedlozi. Naredna je sjednica u srijedu.

Zastupnička Kuća.

Govor ministra predsjednika Clam-Martinica.

BEČ, 12. U početku sjednice predsjednik javlja, da je potvrđen zakon o preinaci poslovnika, te izrazuje želju da Kuća, pod novim poslovníkom, bude pravedna prema sebi, državi i narodima u državi.

Kuća počinje prvo čitanje privremenog proračuna. Ministar predsjednik Grof Clam-Martinic daje vladinu izjavu.

On uvjerava, da će vlada uložiti sve svoje snage, da i sa svoje strane učini, kako bi zasjedanje Carevinskoga Vijeća donijelo našoj ljubljenoj domovini, i u ovo teško doba, pomoći i utjehe. Dredsjednik podsjeća na neizrecive žrtve, što je ovaj strašni, krvavi rat tražio, te spominje sa dirljivim riječima one tisuće ljudi, koji su život svoj dali, svoje zdravlje žrtvovali za svetu čast naše domovine i za njeno postojanje. Ali sve suze što su dosad tekle i što još i danas teku, nijesu se uzalud ronile. Naša stara, žarko ljubljena monarhija čvrsta je danas, pošlje 34 ratna mjeseca, nego ikada prije; ona je svetlovala svoj preporod, probudivši se od smrtnog sna, od unutrašnje svagje; a njeno uzdržavanje i ovo buđenje i samosvijest moramo zahvaliti našoj slavnoj, divnoj vojsci (Živo odobravanje i pljeskanje), o koju su se neprijateljske navale skršile. Što je naša junaka vojska učinila, njena srčanost, istrajnost i vojnička vjernost prozeta domovinskom ljubavlju, o tome će i pozniiji naraštaji pripovijedati. Deka danas bude i vladi dopušteno, da njima svima, koji tamo u strjeljačkim rovovima stoje kao tvrd neporušiv bedem, poruči srdačni pozdrav i da ih se sa zahvalnošću sjeti. (Živo odobravanje i pljeskanje). Sjećajmo se sa najvećom zahvalnošću i onih, koji neutraldljivo i sa divnim strpljenjem podnose sve muke i tegobe, kojima ih rat prti, svih onih koji neumornim radom u zalegju, omogućuju da gospodarski izdržavamo i da se vojsci dade što joj treba. Sa tvrdim pouzdanjem u nesavladiv bedem naših branilaca, gledamo ponosno, zavrtačene glave i puni povjerenja u budućnost.

Što se tiče izvanjske situacije i mogućnosti da se dogje do časnog mira, ministar predsjednik podsjeća na prijestolnu besjedu, zatim prelazi na pitanja unutrašnje politike. Ministar predsjednik najprije se bavi izjavama, što su učinjene u otvornoj sjednici, u kojoj su se nacionalne i autonomističke posebne želje iznosile sa većom žestinom i reвноšću nego prije. To se daje tumačiti sa nacionalnim strastima, što su se još za rata raspirile, dok nauk od ovog rata zaista je drugačiji. Austrijski narodi nijesu ni u kojem času istorije snažnije pokazali svoju nerazrješivu skupnu pripadnost niti su ikada sa elementarnijom silom izjavili svoju složnu državnu volju, svoju pobjednu jakost u odbrani i napadanju, koliko u svjetskoj borbi naših dana (Odobranje). Tvrdi temelji carevine, koji su izašli nepovrijeđeni iz političkih zamršaja zadnjih godina, okuštali su se kao neiskolebljivi nosioci jedne nečuvane silne moći, kojoj se prijatelji i neprijatelji dive. Austrija, koja je bila, a i sad je u ovom ratu jaka, mora da bude jaka i za vrijeme mira, ako neće da zaostane u takmičenju narodâ, u mirnom razvoju budućnosti. Samo dobro sazdana, jaka i zdrava država može da trajno udovoljava prohtjevima budućnosti. Stoga ne smije se dirati u ove dobro okuštane osnove. Vlada treba prije svega da se izriješkom ograguje protiv pretresanja političkih odnosa, koji zasjagaju u suverenstvu sferu saveznih vlasti ili druge države monarhije (Odobranje). Ako u izjavama, što su učinjene u otvornoj sjednici, priznavanje k državi nije izbilo na javu onako jasno, kako sam se nadao poslije skoro tri godine rata, tome bi se razlog mogao valjda tražiti u stanju nacionalne razdraženosti; da je drugačije, mislim da narodi austrijski ne bi to razumjeli. (Odobranje). Ali prvo i prvo ne bi to razumjeli oni, koji, bez razlike narodnosti, ulazu na frontama svoju krv za Austriju (Živo odobravanje i pljeskanje). Programi koji su se ovdje iznijeli, već zato ne mogu da se uporedo izvedu, jer se najzajmence križaju. (Odobranje na lijevici). Kad bi narodi austrijski htjeli pokušati, da onako ostvare svoje želje, oni bi bili osugjeni da istroše svoje snage u bojevima bez broja i nade. Osobite prilike naseljavanja, u kojima uprav usred srca Evrope žive plemena i razni ulomci narodâ, dovele su iz nužde do obrazovanja naše države, a povijest je u ovom ratu iznijela, izmeggju najobzibljnijih uvjeta, dokaz, da je pravo učinila što je to stvorila. Ova se činjenica ne smije mimoići. Dri realno političkom razmatranju mogućnosti razvoja, ne smije se preći preko činjenice, što se narodima, koji su u ovoj državi našli obrane i obezbriženje svog nacionalnog života, nameće da se odreku najviše stepena nacionalnog isticanja. Namjesto ovih programa, koji se ne daju ostvariti te su u

opreci sa nuždama cjelokupnosti, sa nebrisivim pravima, čak i izmeggju sebe su u opreci, vlada evo nudi program, koji obuhvata i stavlja u sklad sve ono, što oni prijedlozi zadrže, a što odgovara pravim pučkim potrebama, što je izvedljivo i realno.

Ovaj se program sastoji iz nećeg zajedničkog, što vi u dubini srca vašega ipak ljubite, ne sa zanešenošću nacionalnog oduševljenja, nego sa ljubavju djece, koja su odana, zahvalna i povjerljiva. (Živo odobravanje i pljeskanje na lijevici; Cesi poriču i upadaju). Vladin je program Austrija (Burno odobravanje i pljeskanje). Austrija, koja se sa punim osjećanjem svojih pomlagjenih energija, sprema da bude moćan činilac u budućem gospodarskom i socijalnom razvoju svijeta; Austrija, kao drevni, ponosni, tvrdi i vječiti bedem svojim narodima. Vlada ne poriče nuždu, da se zgodno i organično dogradi ono što postoji. Vlada pridržaje sebi da u prikladni čas izagje sa zamašnim prijedlozima, kako bi se, po njenom mišljenju, megjusobom sretno nagodile državne nužde sa opravdanim željama narodâ; ona će u tu svrhu rado primati poticaje, koji bi joj došli iz Carevinskoga Vijeća. Unatoč svim teškoćama ne bi se doista slagalo sa logikom istorije, kad ova Austrija, koja je čitavom svijetu neprijatelja tako sjajno dokazala da živi, ne bi sada bila sposobna da stari porodični dom, koji je ona tako divno obranila, zgodno i iznutra uredi domaćoj čeljadi za stanovanje. (Živahno odobravanje).

U rješavanju tih pitanja unutrašnje politike vlada nazire jednu od naših bitnih budućih nužda; ali ovo, naravno, nije sve. Ministar predsjednik podsjeća na goleme zadatke, što ih je rat sobom donio, te kaže: «Makar koliko njegovali naše unutrašnje državne osebine i nacionalne potrebe, ipak ne smijemo dopustiti, da od njih budu okovi, koji bi sprećavali da stupamo uporedo s drugima. Velikim će se zadacima budućnosti najsigurnije odavzati onaj, koji najbolje bude upotrebiti svoje snage. Stoga ne smiju se one drobiti, već ih treba prikupljati (Odobranje). Nije manje važan od organičnog uređenja našeg političkog ustava, razvoj naših gospodarskih ustanova. Ministar predsjednik objašnjuje problem ratnog gospodarstva; navodi koje su se mjere prihvatile na tom polju te poglavito naglašava obrazovanje ureda za pučko prehranjivanje, proširenje državnih opskrbnih zavoda i mjere za pobijanje zlih upotreba za ratne konjunktore, koje su se prigodno baš na grozan način pojavile. Ministar predsjednik spominje pak i akciju za manje imućne. Vlada se riješila, ne zazirući od silnoga troška od dubokog crpanja iz pučke ekonomije, da se državnim novčanim sredstvima i državnim nabavama zalibe prisikloši nevoljnim pučanstvu, ne spominjući tu ni neposredne pripomoći državnim namještenicima. Kad se ove mjere kritikuju, ne smiju se zaboraviti neprebrdive, stvarne teškoće, što su se pojavile uslijed dugog ratovanja ne samo u zaraćenim zemljama nego i u neutralnim. Ali prije svega jedno se ne smije zaboraviti. Niko na svijetu ne bi bio unaprijed držao mogućim, da ćemo moći, uzdajući se jedino u svoje snage, voditi toliki rat za više godina. Treća ratna godina već je na izmaku, a unutrašnji promet funkcionise i danas, a funkcionisaće i bolje, kad teško doba na kraju zetje bude prevalelo. Ovo moramo zahvaliti neslućenom bogatstvu naših pomoćnih sredstava, a prvo svega uvjagavnosti, požrtvovnosti i duševnoj snazi baš državi vjernog pučanstva. Dok vlada tom tibom junaštvu radosno izriče svoje divljenje, ona se valjda smije nadati, da će oveći zajednički uspjesi, naprema kritici o pojedinim mjerama, pritegnuti pri uvažavanju njenog nastojanja.

Govoreći o gospodarskim pitanjima naše konsolidacije poslije rata, ministar predsjednik izjavljuje, da sposobnost za djelovanje državnog bića može da potpuno udovolji strašnim financijskim prohtjevima rata. Udarati trajan temelj trebovniku te tim steći ravnoisvje u državnom gazdinstvu, može se postići jedino na osnovu učvršćenog pučkog gospodarstva, koje se nesmetano razvija. Zatim ministar predsjednik podsjeća na tijesnu vezu izmeggju uspostavljenju valute i općih uvjeta buduće produkcije; naglašava važnost financijskog problema, govori o gospodarskoj nagodi sa Ugarskom te opaža: Vlada je tu skoro sa ugarskom vladom obezbrižila odnos, koji je pomnijio izmeggju prema interesima obiju strana i proračunan za dugo vrijeme. Kuća će se postarati da mu pribavi zakoniti osnov. Ovo utvrđivanje gospodarskih odnosa služi ideji o nerazrješivoj skupnoj pripadnosti obiju država monarhije, koja se u svjetskom ratu iznova priznala kao zajednička životna nužda, pa će jamačno biti energična preporuka uzajamnom razumijevanju, političkom osjećanju i mišljenju. Ona pak pruža obim državama neprocjenjivu korist što monarhija može da kao važan kompacijscent stupi na plan budućih trgovačko-političkih ugovora. Drije svega tražićemo da se pogodimo sa onim državama, s kojima nas u sudbonosno doba vežu okuštani savezi: sa njemačkim carstvom (Živo odobravanje i polklič «Heils»), koje nam je još prije rata više desetina godina bio moćan i vjeran saveznik, sa Turskom i Bugarskom, koje su u ratu stale kao saveznice uz nas. Dalji dio programa proteže se na one države, čija neutralnost dopušta da se uredi gospodarski odnosi, dok uostalom, kako se već razumije, treba vidjeti kako će svijet izgledati poslije rata.

Gospodarsko je učvršćenje neophodno nužni uvjet za rješavanje ostalih naših zadataka budućnosti. Ne smijemo biti spori plaćaoći; to smo dužni svima onima, čija je neisporediva djelatnost na fronti i kod kuće spasla domovinu. Tu je dužnost prema svemu pučanstvu priznala i prijestolna besjeda, koja obećaje osobito reвно staranje za teže nastradali srednji stalež i navješta zamašni rad na polju socijalnog dobra. (Živahno odobravanje). Ministar predsjednik navodi ustrojstvo ministarstva za pučko zdravlje i socijalno staranje, navješta odnosnu osnovu te moli da Kuća bude na ruku prvogjenju ove akcije. Rješavanje svih velikih pitanja trebaće odanog rada parlamenta i vlade. Moramo se dići na posao, da ih riješimo sa svom radošću i energijom. Sva ta pitanja, kad ih uzmemo u skupju, sastavljaju austrijski problem, to veliko, sveto pitanje, o čijem sretnom rješanju odvisi postojanje, sreća i moć naše domovine. (Živo odobravanje). Nagjimo formulu za rješavanje; eto je u prostim

riječima: Budimo prvo svega Austrianci. (Živo odobravanje, pljeskanje i upadanje). Mnogi je od nas bio u strjeljačkim rovovima: Nijemci, Cesi, Poljaci, Ukrajinaci, Slovenci, Srbo-Hrvati i Talijanci; svačija je puška dobro pucala; svačiji je bajunet bio jednako oštar (Živahno odobravanje). Ne da se prosto ni pomisliti, da oni isti ljudi, koji su do zadnjeg daha branili austrijsku granicu protiv čitavog svijeta neprijatelja, nijesu kadri da se liše i tragova unutrašnje svagje i da domovinu našu izvuku iz dnevnih inata narodâ i stranaka i povedu k lijepoj budućnosti (Živo odobravanje i pljeskanje). Dazimo, da kad se borci vrate kući, bude udaren temeljni kamen onoj Austriji, za kojom naši junaci tamo čeknu, sjećajući se vjerno svoje domovine, i pred čijom slikom srčanost crpaju, kad ih ono strašna zbilja pritisne. (Živo, odugo odobravanje i pljeskanje. Sa više strana govorniku čestitaju).

Zatim Kuća zapoće raspravu o privremenom proračunu.

DALMATINSKE VIJESTI

D. P. gosp. Namjesnik grof Attems povratio se prekojučer iz Rijeke u Zadar.

Previšnja odlikovanja.

Njegovo se c. i. k. Apostolsko Veličanstvo previšnjim rješanjem od 8. maja o. g. prenilostivo udostojilo da u priznanje izvrsnog vršenja službe u ratu udijeli srebrni križ za zasluge na vrpci kolajne za hrabrost telegrafskom poslovgju u području ravnateljstva pošta i brzojava za Dalmaciju Ivanu Nesichu i Simunu Matijašu u Zadru i Vilimu Floiglu u Skradinu.

Njegovo se ces. i. kralj. Apostolsko Veličanstvo prenilostivo udostojilo podijeliti, u priznanje hrabra i požrtvovnog držanja pred neprijateljem, duhovnički križ za zasluge drugog razreda na bijelo-crvenoj vrpci sa mačevima Šimi Ivasoviću, poljskom župniku u prič., kod 23. strj. puk.

N. P. gosp. Namjesnik grof Attems počasni građanin Zatona.

Preuzvišeni gospodin Namjesnik grof Attems bio je imenovan počasnim građaninom Zatona. Imenovanje mu je saopćeno ovim telegramom:

Zatona mali 25. maja. Današnje općinsko vijeće odabralo Vas je počasnim građaninom ove općine. Molim Vašu Preuzvišenost, da se udostoji primiti te časti, i blagohotno pristati na volju naroda.

Načelnik Vlakji.

Putovanje N. P. gosp. Namjesnika.

Javljaju nam iz Gruđe, 11. o. m. Na svome službenom putovanju Njegova Preuzvišenost gospodin namjesnik grof Attems sa preuzvišenom gospogjom posjetise Gruđu, gdje bijahu dočekani od načelnika Maguda, općinskog predstavništva, od naroda, od ovdahašnih vlasti. Školska djeca sa učiteljom gospogjom Zuanic dočekase ih pjevanjem Carevke, čerka dr. Wagnera lijepo ih pozdravi i preda kitu cvijeca. Za tim ih u ime naroda pozdravi biranim govorom gosp. načelnik Magud. Nakon što je Njegova Preuzvišenost saslušala želje naroda, otisio je kod gosp. načelnika Maguda na doručak. Kasnije su automobilom, cvijećem obasuti od školske djece, otputovali u Hercegovinu. Mjesto je bilo svećano iskićeno.

Ispitno povjerenstvo za računarsku nauku.

Ministarstvo unutrašnjih posala riješilo je umirovljenog namjesništvenog račun. direktora Petra Piasevoli od službe predsjednika i umirovljenog račun. revidentu Karla Zacha od službe člana ispitnog povjerenstva za državnu račun. nauku, te na njihovo mjesto imenovalo dosadašnjeg člana povjerenstva, namjes. račun. direktora vladinog savjetnika Petra Calebich-a predsjednikom, a financijskog račun. savjetnika Ernesta Galasso i namjesništvenog račun. savjetnika Maksimilijana Herdegenu članovima povjerenstva.

Imenovanja.

Namjesnik dalmatinski je imenovan pomoćnog gragjevnog pristava za trasovanje i gragjevanje puteva na Namjesništvu Venceslava Iuzeka gragjevnim pristavom u privremenom svojstvu, ostaviv ga na dosadašnjem mjestu službovanja.

Premještaji.

Namjesnik dalmatinski je premjestio namjesništvene konceptiste Guida Nagya na kot. poglavarstvo u Sinju, Melka Keževića na kot. poglavarstvo u Šibeniku; dođijelio je namj. konceptista Matu Kerstiča kot. poglavarstvu u Dubrovniku na privremeno službovanje i pozvao kot. povjerenika Stjepana Matavulja iz Šibenika na njegovo mjesto na kotarskom poglavarstvu u Zadru.

Namjesnik dalmatinski je premjestio kotarske tajnike Ivana Hauličeka na kotarsko poglavarstvo u Korčuli, a Frana Zoreca na kotarsko poglavarstvo u Kotoru, sada u Hercegovome.

† Prof. Matij Fradelčić.

U subotu u večer preminuo je u Zadru c. k. školski savjetnik, gimnazijski profesor u miru Matij Fradelčić. Vrijedni i skromni nastavnik služio je uvijek na Zadarškoj višoj gimnaziji s talijanskim naukovnim jezikom. Otrag desetak godina na svoju je molbu umirovljen i odlikovan nazivom školskog savjetnika. Od nekoliko godina mučila ga bolest, koja ga je eto, pošto se je toliko napatilo, lišila života. Ostavlja za sobom rastućenu udovicu i dvoje djece. Ali neće žaliti za njim samo oni i druga mu svojija, nego mnogobrojni njegovi učenici, njegovi drugovi prijatelji i znanji; jer je pokojni Fradelčić bio svojim gjacima kao otac, svojim drugovima vjeran drug i iskren prijatelj, siromasima i sirotama dobroćinac, naprema svakome dobar čovjek. A blago onome koga svak takim smatra. Duša mu se raja nauzivala.

Koze muzenice iz Crne Gore.

Ovih će dana doći u Dalmaciju, nešto koza muzenica iz Crne Gore. Gospodarsko Vijeće u Zadru imaće na prodaju 150 tihjeh koza. Tko hoće nek se obrati na vrijeme na Gospodarsko Vijeće i nek se s njime sporazumi, jer će cijene kozama biti to veće što se dulje budu morale hraniti i čuvati.

Trgovačka i o upozoruje, da je zalihna kuničije i jare naznačiti na poseban ganje zanimanika

U zaposjednu i pređan javnom rski uređ drugog r U poštanstko prim poštanstkim daji: dopisnice, i uzorci robe; pri nice (novine), uz vrijednosti do 5

La Camera Di

averte, che fu se tutte le pelli di c provviste devono stampiglie, che st sati presso questa

«Skrb za Dalma

Zadar: Nj. 50, (Medini Milka tur 20, Tocilj Giu 10, Brečić Mila 10, Split: Illich Brainovski Simeo Marino & figli 20, Knin: Dobro Sinobad ud. Milka Danica 10.

Korčula: Ar 20, Teošchi (M Smrkinčić Vicko c. Fanny 10.

Metković: O Goldberger Katica Anna 20, Guina Levantini Jozo 10.

Šupetar: Fra Lukre 10.

Bol: Načelnik žena Nikole 100.

Pučićće: Op 40, Kovačić Mate gjeo 5, Baturić M

Sinj: Borkov Omiš: Franc Trogir: Orla Makarska: p Ukupno sa p

„Z Akcija grofić invalide. 48. popis 20 K. Općin po 10 K.: F zem. suda Iv. Vra čelnik Imotski, Iv 95, Jur. Barun Vrburg Hohenems, dođiviz Celovac, sv. Girol. conte degli c. k. minist. savj. chenbirk, Graf Ba Auđ. Karl Brachf Čulić Šibenik;

po 6 K.: Mi gragi. savj. Antun c. k. poli. kurat I stražm. Vrljka, Dir benediktinka sv. prov. sv. Jer. Hval Donji Humac, Her Zabar, Pavao Ser S prijašnjim

Za udovice i Darovaše za matinskih ratnika Opuzen & k. Jagodine sabrao vojnih pripomoći Crvenoga Križa č. kr. 51771. — Z 116:72. — Rijek 6. k. uprava kon polovicu sabranog kr. 57:50.

Prenosi Drijavljeni slučaj od 20. svibn

Bolest D

Difterija Djevati tif Srdobolja Tif (crijev.)

* Odnose se na v Associazione Di Sta

A favore de fani di onari, son

Per onorare dal sig. Riccard

ci. (Zivo
gi je od
ci, Cesi,
Talijan-
je bajun-
nje). Ne
koji su
cu protiv
se liše
u našu
ka i po-
je i plje-
ci, bude
ka kojom
o svoje
crpaju,
odugo
govorni-
emenom
ms
ivo pre-
milostivo
službe u
kolajne
području
u Ivanu
Flouiglu
ličanstvo
e hrabra
hovički
u crvenoj
župni-
časni
Attems
Zatona.
om:
ko vijeće
općine.
i primiti
da.
Vlajki.
ka.
ova Pre-
sa pre-
bijahu
redstav-
ka djeca
ih pje-
ih po-
naroda
Magud.
ala želje
guda na
obasuti
Mjesto
nauku.
je umi-
a Petra
ovljenog
lana is-
u, te na
povje-
vjetnika
og rač.
g račun-
ima po-
moćnog
puteva
im pri-
na do-
mjensni-
glavar-
varstvo
a Matu
na pri-
erenika
mjesto
otarske
varstvo
glavar-
ru c. k.
u Matij
je uvi-
nau-
voju je
kolskog
bolest,
lišila
i dvo-
druga
ci, nje-
ni Fra-
rugovi-
i siro-
čovjek.
ša mu

Trgovacka i obrtnička Komora Zadarska
upozoruje, da je strogo naređeno prijavljivanje svih
zalih kunjičje i jareče kože (kozletine). Zalihu treba
naznačiti na posebnim arcima, koji su na raspola-
ganje zanimanika kod ove Komore.

Poštanske vijesti.

U zaposjednutom području Srbije otvoren je
i predan javnom prometu još i c. i. k. etapni poštans-
ki uređ drugog razreda *Grocka*.

U poštanskom saobraćaju sa ovim novim eta-
pnim poštanskim uređom, pripuštene su: *pri pre-
daji*: dopisnice, otvorena pisma, tiskanice (novine)
i uzorci robe; *pri razdaji*: dopisnice, pisma, tiska-
nice (novine), uzorci robe i paketi bez očitovane
vrijednosti do 5 kg. težine.

La Camera di Commercio e d' Industria di Zara

averte, che fu severamente ordinata la notifica di
tutte le pelli di coniglio e di capretto. Le rispettive
provviste devono essere indicate sopra apposite
stampiglie, che stanno a disposizione degli interes-
sati presso questa Camera.

«Skrb za Dalmatinsku mladež» dobrovoljni prinosi.

Zadar: Nj. Pr. gosp. Katica pl. Benedetti kr. 50,
Međini Milka 30, Katnić Ivanka 20, Kopani Ar-
tur 20, Tocigl Giuseppe 10, de Berčić ved. Elisa
10, Brčić Mila 10, Lovrić Maria 5.

Split: Illich Olga i Ivan Dominik kruna 200,
Brainovich Simeone 50, Manger Enigja 30, Bettiza
Marino & figli 20.

Knin: Dobrotvorna Zadruga Srpkinja kr. 50,
Sinobad ud. Milka kr. 50, Gligo Antica 40, Buttoraz
Danica 10.

Karula: Arneri D.r Roko kr. 20, Tedeschi S.
20, Tedeschi Marinka 20, Radimiri Amalija 10,
Smrkinić Vicko c. k. prof. u. m. 10, Ivančević udov.
Fanny 10.

Metković: Općina kruna 100, Jerić Jerko 100,
Goldberger Katica i Mirko 60, Mrčić Ivo 20, Guina
Anna 20, Guina Dušan 20, Miličević Stjepan 20,
Levančin Jožo 10.

Supetar: Franasović M. kr. 50, Dujmović udov.
Lukre 10.

Bol: Načelnik Petrić kruna 100, Petrić Milena
žena Nikole 100.

Pučić: Općina kr. 100, Moro Karlo načelnik
40, Kovačić Mate 20, Orlandini Mihovil 5, Moro An-
gelo 5, Baturić Mate p. Jerka 5.

Sinj: Borković Jakov kr. 12.

Omiš: Franceschi Petar ljekarnik kr. 20.

Trogir: Orlandini Frano c. k. porez. ofic. kr. 5.

Makarska: Ptuović udov. Jelisava kr. 10.

Ukupno sa prejašnjim popisom kr. 138.956.

„Za Boga i za Cara.“

Akcija grific Ter. Thun-Thun za dalmatinske
invalidne. 48. popis prinosa:
20 K.: Općina Milna;
po 10 K.: Farmacia Ant. Tocigl Split, c. k. savj.
zem. suda Iv. Vranković Šibenik, Iv. Vučemišević na-
čelnik Imotski, Iv. Vicarić pošt. pom. boj. pošta
95, Jur. barun Vranjczyany Rijeka, Max Graf Wald-
burg Hohenems, Friedr. Fürst Wrede Beč, Joh.
dowitz Celovac, Clara von Wiener-Welten Goldegg,
Girol. conte degli Alberti Split, Ivo nob. de Bizzarro
c. k. minist. savj. Beč, Bertha Baronin Brand Kir-
chenbirk, Graf Bathanyan biskup Nitra, k. u. k. Major
Aud. Karl Brachfeld Šibenik, Oblt. Aud. D.r Jos.
Čulić Šibenik;

po 6 K.: Mirosl. Puović posj. Trogir, c. k. viši
graji, savj. Antun Rocchi Zadar, Don Vinko Rasol
c. k. poli. kurat Trebinje, Juraj Rudas c. k. oružn.
stražm. Vrlika, Direktor E. Raumann Beč, Samostani:
benediktinka sv. Marije Zadar i O. O. Franjevača
prov. sv. Jer. Hvar, Seoska Blagajna za šted. i zajm.
Donji Humac, Herm. Sikorsky c. k. ravn. pošt. uređa
Zadar, Pavao Senjanović Split.
S prijašnjim popisima ukupno kr. 38.184.91.

Za udovice i siročad palih dalmatinskih ratnika.

Darovaše zakladi udovica i siročadi palih dal-
matinskih ratnika:

Opuzen c. k. odijel. finansijske straže kr. 12. —
Jagodnje sabrau Drago Jovič, učitelj, pri isplaćivanju
vojnih pripomoči kr. 20. — Imotski mjesni odbor
Crvenoga Križa čist prihod od zabave 20. veljače 1917
kr. 517.71. — *Zaostrog* II. odio obalne straže kr.
116.72. — *Rijeka* Artur Taussig kr. 300. — *Makarska*
c. k. uprava kontrolnog kotara financ. straže kao
polovicu sabranog iznosa (Druga 1/2 za Crveni Krst)
kr. 57.50.

Prenosne bolesti u Dalmaciji.

Dijavljeni slučajevi prenosnih bolesti u sedmici
od 20. svibnja 1917. do 26. svibnja 1917.

Bolest	Pol. kotar	Općina	Broj	
			oboljelih	umrlih
Difterija	Knin	Drniš	3	—
Dječavi tif	Kotor	Paštrović	5*	—
"	"	Tivat	1	—
Srdobolja	"	Ercegnovi	3	—
"	"	Kotor	2	—
"	Zadar	Zadar	1	—
Tif (crijev.)	Kotor	Ercegnovi	1	—
"	"	Risan	2	—

* Odnose se na vojničke osobe.

Associazione di soccorso d'impiegati dello Stato della Dalmazia.

A favore del fondo intangibile «Sussidi ad or-
dani di soci», sono pervenute le seguenti oblazioni:

Per onorare la memoria del def. sig. Giorgio
Venturini, dal sig.ri Marietta Merlo cor. 1, fam. Do-
venturi cor. 1, Angiolina Boniccioli cor. 1, Adolfo Namer
cor. 1, Felice Liebl cor. 1, Luigi Pagan cor. 1, Ric-
cardo Candido cor. 1.

Per onorare la memoria del sig. Luca Vitaliani,
dal sig. Riccardo Candido cor. 1.

Per onorare la memoria della def. sig.a Gio-
vanna Kreyenberg, dai sig.ri Simeone de Benedetti
cor. 2, Dante Inghini cor. 2, fam. Less cor. 1, L. L.
E. E. L. e C. de Benedetti cor. 6.

Per onorare la memoria della def. sig.a Maria
Gliubich dalle L. L. E. E. Luigi e Caterina de Be-
nedetti cor. 10.

Per onorare la memoria del def. sig. Antonio
Zarich, dai sig.ri A. Gustavo Zuliani cor. 2, S. E. L.
de Benedetti cor. 6.

Per onorare la memoria del def. sig. Eskinja,
dal sig. Simeone de Benedetti cor. 3.

RAZLIČITE VIJESTI

Vojničke vijesti.

Prigodom ponovnog ođn. osobitog pregledanja
godišta 1867 do 1893 — bez obzira na već objavl-
jene uvjete za dobrovoljno stupanje u vojničku
službu onih koji, godišta 1867 do 1893, dolaze na
ponovno ođn. osobito pregledanje sa pravom da
nose znak jedn. dobr. — dozvolit će se u ograni-
čenom broju pripadnicima pomenutih godišta, koji
sada dolaze na ponovno ođn. osobito pregledanje
a nemaju pravo da nose znak jedn. dobr., da
dobrovoljno nastupe službu kod pješadije i lovaca,
konjice, poljskog, gorskog i trgjavonog topništva, te
kod pionirskih i sapperuskih bataljona, a i kod tele-
grafskih i željezničkih pukovnija, ođn. trenu, na-
dalje kod četa c. k. strijelaca.

Kao zađnji rok za dobrovoljno stupanje u
službu uročen je dan neposredno pređ danom, kada
moraju stupiti pod barjak sva godišta 1867-1893. Iza
ovog dana može uslijediti dobrovoljno pristupanje
samo k onim četama, u koju su bili uvršteni kod
odnosnog dijeljenja.

Molbe za stupanje u dobrov. službu, kojima
treba priložiti osim isprava naznačenih u § 133. W.
V. I. i pučko-ustašku legitimaciju, neka se pošalju
ravno na zapovjedništvo odnosnog nadopuniđbenog
tijela dotične čete.

Potres u San Salvadoru.

San Juan Del Sur (Nicaragua), 9. Brzojavka
iz San Miguela u San Salvadoru javlja, da je
glavni grad republike San Salvador, koji broji ot-
prilike 60.000 duša, posve razoren potresom ili
vulkanom San Salvador, na zanozi kojega leži
istoimeni grad. Dalnja brzojavka iz Tegucigalpa
(Honduras) javlja, da je razoreno još 6 drugih
gradova. Posljednja brzojavka, veli, da je na 30
milja u okolo sve razoreno. Stanovnici grada San
Salvadora stanuju u čardacima.

San Salvador, glavni grad istoimene repu-
blike, leži na zanozi izumrog vulkana San Sal-
vador visokog 1270 metara. Zeljezničkom je prugom
spojen sa lukom La Libertad. Grad ima 60.000
stanovnika, a sagrađen je godine 1508. na mjestu
staroga Cucutlana. Gogine 1864. dne 16. travnja
grad je potpuno razoren potresom, te je godine
1868. ponovno izgrađen, ali je u godinama 1872.
i 1879 ponovno nastradao potresom. D. radi toga
je većina kuća u San Salvadoru izgrađena drvom,
pa su i samo kazalište i katedrala drvene gra-
đevine.

Zemljovid fronte na Soči.

Nakladom kartografskoga zavoda G. Freytag &
Berndt u Beču izašla je mapa sočanske fronte i
okolice Gorice s područjem Krasa u mjeri 1:350.000,
a prodaje se za 1 K 30 p. Na karti se jasno
razabiru sva mjesta kao Gorica, Salcano-Plava do
Canala, južno preko Doberdoba sve do Tržica, za-
tim Sveta Gora, Kuk, Vodice, Fajti Hrib, Hudidol,
Jamlje itd., gdje su se bili najžešći bojevi. Ovu
kartu, koja se dobiva i u svim većim knjižarama,
toplo preporučamo.

Telegrami Uredništva.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

RAT.

Izveštaji austrijsko-ugarskog glavnog stana.

BEČ, 12. Službeno se javlja:

Istočno bojište:

U istočnoj Galiciji iznova raste djelatnost ne-
prijateljske artiljerije i letjelica.

Talijansko bojište:

Nastavlja se bojevi u «Sedam Općina». Talijanski su napadi bili upereni poglavito protiv Monte Forno, Monte Chiesa i pograničnih vrhova na sjeveru otolen; ali u južnom dijelu ovoga prostora propadoše popodne već u našoj topovskoj vatri. Na pograničnom vijencu naše čete dočekahu jake neprijateljske udare bojem na bajonetu i ručnim granatam. O ponoći neprijatelj udari iznova između Monte Forno i pogranične padine sa znatnim snagama; ali mu namjera opet progje naprazno. Inače na talijanskoj fronti ništa novo.

Jugo-istočno bojište:

Čskadra talijanskih letjelica osula je bom-
bama Drač, te poubijala više Arbanasa.

Doglavica generalnog štaba.

Izveštaji njemačkog velikog glavnog stana.

BERLIN, 12. Wolff Bureau javlja:

Veliki glavni stan 12. juna 1917:

Zapadno bojište:

Vojna skupina nasljednika prijestola Rup-
prehta:

Kod Upresa i južno od Douve artiljerijska dje-
latnost u večer poraste. Dopodne engleska se ko-
njica zagoni protiv naših linija istočno od Messin-
nesa; samo se niemi ostaci povratše. Dješadija,
koja je južno odanle napadala, uzbijena je protu-
udarom. U obluku Lensa i u nizini Scarpe kao
god i južno od nje, živahna djelatnost vatrom.
Bjehu odbijeni engleski izvidnički odjelci, koji se
bijahu otnisnuli kod Fromellesa, Neuve-Chapelle i
Arleuxa.

Vojna skupina njemačkog nasljednika prije- stola:

Protiv opkopā što smo mi zapremili u za-
gonu zapadno od Carnyja dana 10 juna, Francuzi
preduzeše pet protunapada, koji su im mahom
propali sa znatnim gubicima. Artiljerijski boj do-
pro je privremeno do oveće jačine samo sjeverno
od Vaillija i na Mont d'Hiver.

Macedonska fronta:

Na mjestu življa artiljerijska djelatnost.
Nijemci izgubiše mjeseca maja svega 79 le-
tjelica i 9 zauzdanih balona; protivnici 285 letje-
lica i 23 zauzdana balona.

Prvi general kvartirmajstor Ludendorff.

Ratni ciljevi Entente.

Odgovor engleske vlade na rusku notu.

LONDON, 12. U odgovoru engleske vlade na
rusku notu o ratnim ciljevima saveznikā izjavljuje
se: Ratni se ciljevi engleske vlade ne sastoje ni-
pošto u osvajanju nego u odbrani vlastite zemlje,
u iznugavanju poštovanja prema obvezama sklo-
pljenim između država, u oslobogavanju narodā
koje tlači tuđe gospodstvo. Engleska se vlada
srdačno veseli, što slobodna Rusija navijesta oslo-
bogjenje Poljske, i to ne samo one, kojom je vla-
dala stara ruska autokracija, nego i Poljske koja
se nalazi pod vlašću središnjih država. U nadi da
se ugovori utanačeni sa saveznicima slažu sa ovim
ciljevima, engleska se vlada izjavljuje spremnom,
da ove ugovore, ako ruska vlada zaželi, pregleda
u dogovoru sa saveznicima.

Francuski odgovor na rusku notu.

DETROGRAD, 12. «Detogradska agencija.»
Francuski odgovor na rusku notu o ratnim cilje-
vima slaže se sa svojom sadržinom sa engleskim,
samo dodaje, da će se Francuska, koja želi da
dobije natrag Elsas i Lothringen, koji su joj nekad
bili silom oteți, boriti zajedno sa saveznicima sve
do pobjede, jer ona hoće da ovim provincijama
budu obezbrižena teritorijalna prava, kao god i
gospodarska i politička neovisnost.

Designirani ugarski ministar-predsjednik Esterhazyja u Beču.

BEČ, 12. Doslje grofa Eszterhazyja, Cesar je
primio grofa Alberta Apponyja. Dopodne grof Esz-
terhazy posjetio je ministra predsjednika Clam-
Martinica, zajedničkog ministra financija Buriana
i guvernera austro-ugarske banke Popovicsa.

BEČ, 12. Designirani ugarski ministar pred-
sjednik grof Eszterhazy razgovarao se danas odugo
sa ministrom izvanjskih posala grofom Czerninom.
Eszterhazy prima u svom njenom opsegu izvanj-
sku politiku, koju grof Czernin vodi u potpunom
sporazumu sa saveznicima.

Grčki Kralj se odrekao prijestolja.

ATINA, 12. (Havas). Kralj Konstantin se od-
rekao u korist svoga sina Aleksandra.

Aleksandar, drugi sin Kralja Konstantina, rodio se u
dvorcu Tatoiom dana 20 jula 1893.

Telegrami della Redazione.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

I bollettini dello stato maggiore generale austro-ungarico.

VIENNA 12. Si annuncia ufficialmente:

«12 giugno 1917.

Teatro della guerra orientale
Nella Galizia orientale nuova intensificazione
di attività aviatoria e dell'artiglieria nemica.

Teatro della guerra italiano:
I combattimenti nei Sette Comuni continuano.

Gli attacchi italiani erano rivolti precipuamente
contro il Monte Forno, il Monte Chiesa e le al-
ture di confine a nord di questi. Essi fallirono
nella parte meridionale di questa zona nelle ore
pomeridiane, sotto il fuoco dei nostri cannoni.
Sulla criniera di confine le nostre truppe incon-
trarono vigorose punte nemiche in combattimenti
alla baionetta e con granate a mano. Verso la
mezzanotte il nemico irruppe un'altra volta con
rilevanti forze fra Monte Forno ed i versanti di
frontiera, la sua mossa rimase nuovamente in-
fruttuosa. Del resto sul fronte italiano nulla di
nuovo.

Teatro della guerra sud-orientale.
Una squadriglia di velivoli italiani lanciò delle
bombe su Durazzo; parecchi Albanesi rimasero
uccisi.

Il capo dello stato maggiore generale.

I bollettini del grande quartiere generale germanico.

BERLINO, 12. Il Wolff-Bureau comunica:

Grande quartiere generale, 12 giugno 1917.

Teatro della guerra occidentale:
Gruppo d'eserciti del principe ereditario Rup-
precht.

Presso Upern ed a sud di Douve, di sera,
azione intensificata d'artiglieria. Nel pomeriggio
la cavalleria inglese fece una carica contro le no-
stre linee ad est di Messines; ne fecero ritorno
soltanto gli avanzi. La fanteria attaccante a sud
di questo sito venne ributtata con una contropunta.
Nell'arco di Lens, nella bassura delle Scarpe ed
a sud di questa vivace azione di fuoco. Presso
Fromelles, Neuve Chapelle ed Arleux riparti di ri-
cognizione inglesi avanzanti furono respinti.

Gruppo d'eserciti del principe ereditario di
Germania.

Sentinelle francesi pronunciarono 5 contrat-
tacchi contro i fessati da noi occupati il 10 giugno
nella punta presso Cerny; fallirono tutti con per-
dite copiose. La lotta d'artiglieria raggiunse mag-
gior vigoria, transitoriamente, soltanto a nord di
Vailly e sul Mont d'Hiver.

Fronte macedone.

Qua e là azione più vivace dell'artiglieria.

I Germanici perdettero nel mese di maggio
complessivamente 79 velivoli e 9 palloni frenati;
gli avversari perdettero 285 velivoli e 26 palloni
frenati.

Il primo quartiermastro generale Ludendorff.

BERLINO, 12. (Wolff-Bureau). Bollettino della
sera del 12 giugno. Nelle Fiandre di tratto in
tratto lotta più vivace d'artiglieria. Attacchi inglesi
a sud ovest di Lens fallirono in combattimenti
da vicino.

Sugli altri fronti nulla d'essenziale.

Le potenze dell'Intesa sulle finalitā della guerra. La risposta dell'Inghilterra alla Russia.

LONDRA, 12. Nella risposta del governo in-
glese alla nota russa sulle finalitā della guerra,
si dichiara: Le finalitā della guerra del Governo
inglese non consistono affatto in conquiste, ma
nella difesa del proprio paese, nel proposito di
costringere al rispetto degli impegni fra gli stati,
e nella liberazione delle popolazioni oppresse da
dispotico governo straniero.

Il governo inglese si rallegra cordialmente
pel fatto che la libera Russia manifesta il pro-
posito della liberazione della Polonia, e non
soltanto dei Polacchi dominati dalla vecchia au-
tocrazia russa, ma parimenti di quelli che tro-
vansi sotto il dominio delle potenze centrali. Nella
supposizione che gli accordi presi con gli alleati
concordino con questi scopi, il governo inglese si
dichiara pronto, ove il governo russo lo desideri,
ad una revisione di questi accordi, di concerto
con gli alleati.

La risposta alla Russia del governo francese.

DIETROBURGO, 12. (Agenzia pietroburghese).
La nota di risposta della Francia sulle finalitā
della guerra concorda nel suo tenore colla rispo-
sta inglese. Essa contiene ancora l'osservazione,
che la Francia, nel desiderio di riavere l'Alsazia
e la Lorena, strappatele a suo tempo con la vi-
vienza, combatterā assieme con gli alleati fino alla
vittoria, avendo di mira l'assicurazione dei diritti
territoriali, nonchē l'indipendenza economica e
politica di queste provincie.

La soluzione della crisi ungherese. Il conte Esterhazy, designato presidente dei ministri a Vienna.

VIENNA, 12. Dopo l'udienza accordata al
conte Esterhazy, l'Imperatore ricevette il conte
Alberto Apponyi.

Esterhazy visitò nel pomeriggio il ministro
presidente Clam-Martinic, il ministro comune delle
finanze Burian ed il governatore della Banca
austro-ungarica Popovics.

VIENNA, 12. Il designato presidente dei mi-
nistri ungherese conte Esterhazy ebbe oggi un
lungo colloquio col ministro degli Esteri conte
Czernin. Esterhazy accettā in tutta la sua esten-
sione la politica estera del conte Czernin, fatta in
pieno accordo con gli alleati.

L'abdicazione del Re di Grecia.

ATENE, 12. (Havas) Re Costantino ha abdi-
cato a favore del figlio Alessandro.

Alessandro, secondogenito del Re di Grecia, è nato nel
castello di Tatoi il 20 luglio 1893.

D. KASANDRICH odgovorni urednik.

Tiskarnica č. k. dalmatinskog namjesništva.

JAVNA ZAHVALA.

Svim onima koji su, ma bilo na koji način,
iskazali svoje saućesće u našoj žalosti što nas je
nenadno zatekla, smrću našeg nezaboravnog su-
pruga i oca

ANTUNA SBUTEGE

umirovljenog općinskog tajnika

budi ovim putem izrečena naša duboka harnost i
zahvalnost.

Kotor, 3 lipnja 1917.

Josefina ud. Sbutega rogi. Gjurović
supruga. Petar sin, Lujsa i Antonija
kćeri.

OGLAS.

Kod Zadrudnog Saveza u Splitu ima se po-
kriti mjesto podravatelja (ravnateljeva zamjenika).
Na ovo mjesto mogu da reflektuju samo vršne sile,
koje će onda, prama kvalifikama, biti i dobro na-
grajene.

Natječajne molbe imaju se predati ravnatelj-
stvu Zadrudnog Saveza najdalje do svrhe juna t. g.

Molbi se ima priložiti:

a) krsni list,
b) liječnička svjedodžba o zdravstvenom stanju,
c) svjedodžbe dovršenih nauka,
d) svjedodžbe o do sad obavljenim službama,
e) kratki curriculum vitae.

Imenovani bi morao nastupiti službu odmah
po imenovanju. Uvjeti službe za prvu godinu ku-
šnje utanačili bi se sporazumno. Kasnije će to
biti normirano u odnosnim poslovnica.

Split, 2 juna 1917.

Zadrudni Savez.

Za „Crveni Krst“. - Pro „Croce Rossa“.

Knin: od namjesništvenih činovnika kr. 15:12.

Donji Humac: sakupljeno od župskog uređa
kr. 46.

Pučić: općinski načelnik: doprinosi osoba
koje primaju vojne pripomoči kr. 403:90.

Hrvatce

muna 1 — Mladineo Davao p. Davla 1 — Mladineo Juraj p. Davla 1 — Mladineo Petar p. Davla 2 — Gracin Mate p. Ante 1 — Mladineo Manda žena Petra 1 — Mladineo Ante p. Davla 2 — Burić Ante p. Ante 1 — Marinković Vicko Kuzmin 2 — Repanić Ivan p. Nikole 1 — Sviličić Blaž p. Vicka 4 — Sviličić Marija ž. Ante 2 — Sviličić Jakov p. Josipa 3 — Sviličić Miho p. Vicka 1 — Sviličić Antica ud. Andrije 2 — Sviličić Blaž Josipov 3 — Sviličić Vicko Josipov 3 — Sviličić Ante p. Blaža 4 — Sviličić Andrija p. Mate 2 — Sviličić Josip p. Blaža 1 — Sviličić Blaž p. Josipa 6 — Sviličić Andrija p. Petra 1:20 — Sviličić Ante posinak p. Blaža 2 — Sviličić Nikola Kuzmin 3 — Sviličić-Jurako Marija ž. Jakova 4 — Sviličić Jurako Vicko Jurjev 1.

Jelsa: sakupljeno u općini kr. 170, dopriniješe: Seoska blagajna u Vršnjaku kr. 160 — Carić Ivo p. Andrije Vršnjak 10 — Jelsa: Bunčuga Jakov Antin 1 — Stanojević Jerka žena Jerka 1.

Komiža: sakupljeno po mjesnom odboru kr. 196:10, a dopriniješe: Kordić Vica žena Ante 1 — Mardešić Ante p. Andrije 2 — Zanki Petar p. Ante 2 — Zuanic Josip pok. Frane 1 — Zuanic

Cvitko 1 — Mladineo Davao p. Nikole 1 — Schiattino Domicilij 5 — Stofa Luigi 4 — Benvenuti Niccolò 2 — Mardešić Matij p. Nikole 1 — Mardešić Miho p. Josipa 1 — Giaconi Jakov p. Petra 1 — Martinis udova Perina 1 — Martinis ud. Vinka 1 — Spadoni Ante 3 — Kuljiš ud. Lukra 2 — Kuljiš ud. Antica 1 — Sonjara Ivan 2 — Bogdanović Nikola gostioničar 2 — Čudina Mate 1 — Borčić Petar p. Frane 1 — Ines ud. Vitaljić 3 — Vitaljić Marija p. Jerka 2 — Fadić Bartul p. Tome 2 — Dežulović Niko p. Nike 2 — Vitaljić Ivan p. Stipana 2 — Božanić Andrija p. Nikole 1 — Vitaljić Ivan p. Andrije 2 — Franetović Frano nadučitelj 5 — Mardešić Josip p. Mate 3 — Kuljiš Mate p. Luke 4 — Mardešić Šimun p. Josipa 4 — Vitaljić Šimun p. Frane 1 — Dežulović Kate ž. Andrije 1 — Mihovilović udovica Božica 2 — Petrić Don Juraj 10 — Gerčić Vinka ž. Jakova 2 — Demarija Mate p. Petra 2 — Vučić Stjepan c. k. lučki pristav 5 — Zuanic Luka p. Jak-Šimuna 1 — Fadić Miho Ivanov 2 — Vidović Tomica žena Nikole 1 — Bilac Jozica ž. Joza 1 — Marinković Andrija pok. Luke 1 — Crinčai Don Andrija 13 — Vidović ud. Cvita 4 — Martinis Andrija p. Frane

5 — Mardešić Mladen Nikolin 2 — Petrić Luka p. Vicka 1 — Fiamengo Jakov p. Petra 2 — Ivčević Mate p. Mate 1 — Božanić Petar p. Petra 1 — Fiamengo Petar p. Petra 1 — Božanić Matij p. Petra 1 — Sviličić Ante Jurin 1 — Borčić Luka p. Nikole 10 — Ivčević Juraj p. Ivana 1 — Gracin Šimun Matin 1 — Sviličić-Samarina Mate pok. Vicka 10 — Gracin Mate p. Vicka 1 — Sviličić Petar p. Marijana 5 — Repanić Ivan p. Šimuna 1 — Kučić Josip p. Ivana 2 — Marin Ković Jerko p. Andrije 2 — Zanki Ante p. Andrije 1 — Simić Šimun p. Andrije 2 — Ivčević Mijo p. Jerka 1 — Ivčević Stipan p. Ante 1 — Vitalić Jakov p. Mate 2 — Simić Šimun p. Nikole 1 — Zorotović Nikola p. Andrije 1 — Marinković Andrija p. Ivana 1 — Ivčević Jerko p. Mate 1 — Repanić Juraj p. Frane 1 — Borčić-Karuža Ante Jakovljević 1 — Božanić Josip p. Nikole 2 — Mardešić Nikola p. Nikole 2 — Fiamengo Ante p. Ante 2 — Marinković Andrija p. Jakova 2 — Repanić Andrija Pavlov 1 — Marinković Jakov Andrijin 4 — Collu Luigi 1 — Mardešić Vicko p. Andrije 2 — Borčić Jakov p. Augustina 2 — N. N. 1:10. — Ivčević Frano p. Petra 2.

Ratni invalid se traži kao nadglednik za imanje kod Knina. Prednost imaju praktični vinogradari i oženjeni. Ima stan u naravi, a platu po pogodbi. Prijave: Dalm. pokr. povjerenstvu za skrb oko ratnih invalida u Zadru.

Ratni invalid traži se za privremenog uzničkog nadziratelja kod č. k. zemaljskog suda u Zadru. Uvjeti: da je po zanatu knjigoveža, plata 2.80 Kr. na dan i 25 Kr. na mjesec ratnog doplatka i odijelo po propisu. — Obratiti se na pokrajinsko povjerenstvo za skrb oko ratnih invalida u Zadru.

„BLANKA“

Držim na skladištu još malo sanduka njemačkog surogata sapuna **BLANKA**, koji potpuno nadomjestuje obični sapun.

Izvršujem naručbe najmanje jednog cijelog originalnog sanduka od 200 komada po okolo 20 đkg. - dok zaliha traje - po Kr. 55 svaki sanduk franko ovdje, i to samo ako mi bude unaprijed dostavljena odnosna svota.

MARCELLO PATTIERA -- Zadar.

Jadranska banka
podružnica Split

počam od

1. siječnja 1917

plaća na uložnim knjžicam

3³/₄ kamata.

NAKLADA DOPISNICA

Skladište papira i kancelarijskih potrepština

MERCUR E. Mikula - Zadar, ulica sv. Vida 11.

Nuga: Umjetničkih dopisnica i Ljubavnih od 5 do 15 h. — Školskih potrepština osobito Začacnica. — Listova, Kuverata i Računa štampanih za trgovce. — Mapa za pisma 10 Kuv. i 10 Listova 26 h. — Feldpost 1000 komada Kr. 5. — Cigaretnog papira: «SAMUM» 1. vrste kr. 7:80, II. vrste kr. 6:80, «AUSTRIA» kr. 4:20 po kartonu. — Fotografiskih potrepština. — Trgovačkih knjiga svake vrsti i veličine.

Emailiranih Tablica

za dućane i urede

Disač stroj «Meteor» Kr. 480 takogjer hrv. pismom.

Dečata od gume i mjedi.

Električna Baterija Kr. 1.40 komplet Kr. 3.90.

Novost! Slika N. V. Cara KARLA I. u bojama, veličina 73x50, Kruna 3:50. Okvira svake vrsti i veličine jeftino. — Špaga od papira od 1/2 do 6 m³/m po kg. Kr. 5 do 6.60, sa gvozdenom žicom 3 m³/m kg. Kr. 7.80.

POTPLATE od gume i od kože za postole, samo za trgovce i postolare na veliko.

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK

Agenturni, komisionalni i otpremnički posao. — Zastupstvo osjguravajućeg društva «HERCEG-BOSNA». — Zastupstvo i skladište ugl. Tvrške Michele Truden, Trst. — Zastupstvo i skladište ugl. Tvrške Miho Sez, Dubrovnik. — Preuzimlje narudžbe svakovrsnih modernih pečata iz gume i mjedi za pečatni vosak i sve ostale pečatne predmete, sve uz tvorničku cijenu. Brza izradba. — Kupuje prazne vreće i plaća najvišom cijenom.

OPĆINSKA ŠTEDIONICA U DRNIŠU.

Ulošci na štednju koncem god. 1916. K. 1.137.683.37

Pričuva: K. 95.180.92

Ukamačuje uloške koncem svakoga polugodišta sa

4¹/₂ % čistih.

Jamči općina drniška sa svom poreznom snagom i cijelom svojom imovinom, vrijednom preko 7 milijuna.

Pod državnim je nadzorom,

Uživa pupilarnu garanciju, te se po tome primaju na priplod maloljetni, sirotinjski i crkveni polozi.

Udijeljuje amortizacijske hipotekarne zajmove su 6%.

Fratelli Mandel & Nipote
BANCA CAMBIO-VALUTE — ZARA

ACQUISTA E VENDE ogni sorta di effetti pubblici Cartelle di lotteria, monete secondo il listino di giornata. Raccomandabili: Lettere di pegno 4¹/₂ del Credito fondiario dalmato Obbligazioni provinciali dalmate 4%. Lettere di pegno 4¹/₂ o 4% della Banca Commerciale di Budapest. — Lettere di pegno della Cassa di risparmio di Budapest 4%. — Prestito ferroviario Bulgaro al 6 e 5%. — Obbligazioni ferroviarie della Bosnia-Erzegovina 4¹/₂%.

ACCORDA SOVVENZIONI sopra Carte di Valore all'usuale tasso d'interesse.

CEDE Cartelle pi lotteria, verso pagamento a rate mensili. — Raccomandabili: Città di Vienna 1874 Vinc. princ. Cor 400.000, in rate mensili di Cor. 20.

Credito fondiario Austriaco 3% Vinc. princ. Cor. 100.000, in rate mensili di Cor. 10.

Credito Mobiliare Aust. 1858, Vincita princ. Cor. 300.000, in rate mensili di Cor. 20.

Banca Ipotecaria Ungherese 4% Vincita princ. Cor. 70.000, in rate mensili di Cor. 10. Lotti Turchi 1870 da f.chi 400. Vinc. principale f.chi 600.000, in rate mensili di Cor. 8.

Gruppo Croci rosse Austriache, Italiane ed Ungheresi. Vincita princ. Cor. 125.000, in rate mensili di Cor. 6, Singole cartelle Cor. 2 ecc.

ACCETTA versamenti di denaro fissi e in Conto Corrente, con restituzione senza preavviso, verso un interesse annuo di 4%.

RILASCIA Assegni bancari sulle principali piazze d'Europa e s'incarica di tutte le operazioni d'incasso, versamenti e simili richieste dei propri clienti, senza alcuna spesa.

ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contro la perdita derivante dall'ammortizzazione, alle condizioni generalmente stabilite.

ASSUME Assicurazioni nei rami: Incendi, Vita, Accidenti Furto con incasso, quale Agenzia Principale delle Assicurazioni Generali di Trieste.

Šode kauštike

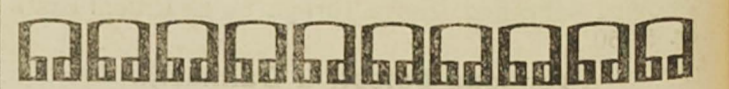
u bačvama od okolo 400 kg. prodaje uz najniže dnevne cijene tvrđka

Marcello Pattiera
Zadar

Brzjavni: PATTIERA - Zadar.

Potpisujte ratni zajam!

Oglas.

Općinska štedionica u Benkovcu ukamačuje sve štedioničke uložke od 15. prosinca 1916 do daljnega sa 4% (četiri posto) čisto, što se ovime do sveopćeg znanja stavlja.

ODBOR.

Poveljeni trgovačko-pomorski mešetar.

God. 1917
S
Cijena je
Kr. 12.—; san
Na polugodište
Te
Tel
Izvršitelj
vnoq stana
vitelju D
Večernji iz
BERLIN
Zapadno od
boju iz bliza
ubrzane vat
nije ni na k
Izvršitelj
SOFIJA
juna:
Maće
Na svo
okrašji izme
dolini.
Rumu
Duščan
Kako se je
ATINA,
Jonnart, viši
sa ministrom
mu je u im
odrekne i b
nasljednika
stoljubnost v
jedinstvo Gr
Jonnartu od
večer, kad s
stoji od nele
Unatoč
po atinskim
predao Jonn
navijesti svo
odveze u Ita
su stale na
sara, imale
bude pozna
LOND
mirno. Jonn
da se čete i
ATINA,
je 12 juna p
ložio je pris
LOND
za: Francus
Larissu.
Neutralnos
MADR
sjednik Dat
politiku stro
od svoje vo
M
RIM, 12
ministarstvo
DON MARKO
K
Ni jes
učestalom s
prošli naš
popovom k
mlađosti sn
od radosti,
oskočaja, a
jinom našor
«Seja brata
konji,» —
pjesme i str
Božić mlado
sada tekao,
skukuvižile
ajmekavu k
I ruho
prerušilo. D
već da bi n
muku, zamj
Drugi su p
pogagja li ti
na žarku su
mlađost naš
i dučila. N
svetome p